

ԵՂԻԱ ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆԷՆ

ԱՆՏԻՊ ՔԵՐԹՈՒԱԾ ՄԸ

Հետեւեալ քերթուածը, որ մեծանուն գրագէտին ամենէն ինքնատիպ էջերէն մին է, 1895ին հեղինակին կողմէ ղրկուած էր Պոլսոյ Ծաղիկ երկշարաթաթերթի տնօրէնին, նամակով մը ուր կ'ըսէր, նարեկացոյց նուիրուած յօդուածին մէջ իր անունը հայ մեծ միատիքականին ու Վերլէնի անուններուն հետ յիշուած ըլլալուն առթիւ, թէ ինքն ալ իր *Sagesse*ր գրելու Վրայ էր: Արդարեւ եղիա, որ երկար



Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ատեն նիւթապաշտ իմաստասիրութեան հետեւող մը եղած էր, իր կեանքի վերջին շրջանին հաւատացեալ մը, նոյն խել միատիքական մը դարձած էր եւ այդ ոգով արտադրած էր քաղմաթիւ արծակ ու ոտանաւոր էջեր որոնց շատ քիչերը հրատարակուած են: Ո՛ւր մնացած են արդեօք այդ թանկագին ձեռագիրները:

Ծ. Խ.

* * *

ՀՐԱՅՐՔ ՄՈՒԹԻՆ

Ա.

Ծածկուելու տեղ մ'ախտագին
Զիս ասեցաւ քաւ արգելոյն.
Բռնաւոր պէտք, սէր կարողին
Կր զգայ սիրտն իմ առ մո՛ւր, յո՛ւր բոյն:

Արգանդին մէջ մղձկեալ սրտան,
Մարդն որ ի խոր իջաւ վիրապ,
Մանաւանդ ա՛յն՝ որ գերեզման,
Կր հախանձի՛մ անոնց, Վշտա՛սպ:

Զր ծրնած՝ մօրս քսի. «Միշտ հո՛ւս»,
Եւ առ Աստուած յանախ. «Ա՛լ հո՛ն».
Արգանդն, աւա՛ղ, բացուեցաւ, փո՛ս,
Գերեզմանին չր՝ բացուի՛ր փոսն...:

Արգանդն կռակա երբ դարձուցի,
Արփաւոր դեմք մը տեսայ.
Ա՛հ, չեմ ուզեր ինձ գրացի՛
Բայց քե սե՛ւ խաչդ, երկնից փնտա՛յ:

Կուսնի գիւեր ամեն անգամ
Տափակ գրեայ չմտող Մոսան.
Վրսեմացաւ ալն զամ բզգամ,
Ազաւ՛ւք ծովափն երբոր եկան:

Բ.

Անձա՛ւ մ'ըլլար բրնակաւաւն,
Ինձ բնանի՛ք՝ ցաւո՛ս չըզկուսն,
Յաղք բոյն մ'անգեղց՝ առաջի դրան,
Միշտ սե՛ւ հողին մած՝ իմ ծրեգուն:

Ծովեզերին՝ գերեզմանին
Մեջեղ անձաւ մը խո՛ւր ու մո՛ւր.
Ու սփռալիւս որոհին
Աղկիկիկ գեղօնի անգուր:

Մեւ իր վեպերն ինձ պատմէ՛ր ծով,
 Մեւ իր երգերն ոսկրն ինձ յղէ՛ր
 Մեւ մըրբերկին լեռն թռերով.
 Ո՛ր, հաշակման մահու մեղեր...:

Այտերու սակ զանկդ, ո՛վ Մաքրիկ,
 Այտերու սակ խաչդ, ո՛վ Յիսուս:
 Ո՛վ Մաքրուհի, լո՛ւս Բանարիկ.
 Խաչեա՛լդ, որ միշտ խնդրես արսու՛ւս:

Ուտեսս ազաւ՛ւր գունեկն արշին.
 Ու փրսն որմոց՝ ինձ իբրեւ ջուր.
 Զրդշկանց քեւերն ալ իմ մարմին
 Թո՛ղ ծածկէին: Իսկ գրուխս ո՛ւր...:

Այլ գլխուդ դուն ունեցա՛ր տղ,
 Փրկի՛չ մարդկան, Տէ՛ր իմ Յիսուս.
 Եւ, վերջապէս մահինդ՝ այդ նեղ
 Փայտ չեղա՛ւ, փայտն՝ որ յի՛մ ուս...:

Եւ այդ շրջեալ Դրախտին մէջ
 Անցնէ՛ր, ո՛հ, կեանքն իմ բովանդակ.
 Մինչեւ լեցուեր այդ սրնամեջ
 Դանկն աղջրկան, — վե՛հ հաճաւակ:

Մինչեւ որ զանկդ, առեղծուած-կո՛յս,
 Լեցուեր իմ հո՛ւր հո՛ւր արսասու՛ր
 Ու լեցրեկ անձաւս անոյս,
 Ու չարչարանքս ոչ տեսնէ՛ր ոք:

Քրնարիս քեյ՛ք՝ բուխ գիտակիւ
 Թելերն: Հրմայնն՝ ոյժն իմ մասանց
 Դա՛յր վերքերէն խոցեալ կողիդ,
 Տէ՛ր, արխնեղ՝ հուպ իմ շրթանց:

Եւ խաչիդ սեւն յար քանձաւա՛ր,
 Այնքա՛ն որ ա՛լ պայծառ քրեւ
 Մութն որ պատէր շիրիմն իմ այր:
 Եւ Խաչիդ ոսկն իմ ողբերգներ

Այնքան սուր շեշտ մը սանային
 Ուր... Բարանձան հերձեալ բացուեր,
 Եւ, երեսո՛յք հոր՝ երկնային,
 — Մոնազն ոչ մարդ, այլ... Աստուած մ՛եր:

Տրւայտանց հրաւճէն է այդ:
 Հրապուրեց զԱստուած, ու Մար՛դ
 ԶՈՐԴՆ՝ զիջոյց լինել. տա՛յտ
 Կացուցանէ Աստուած թգմարդ:

ԵՂԻԱ ՏԷՄԵՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

6 Ապրիլ 1895, Հասպիւղ